

CORINA ISABELLA CSISZAR

Casa, simbol al familiei

Casa asemenea cetății, și templului se află în centrul lumii, este imaginea universului. Acoperișul este străpuns de o gaură pentru fum, solul de un orificiu care strânge apa de ploaie: casa este astfel străbătută în centrul ei de un ax care reunește cele trei lumi. Casa este pătrată, închisă de jur împrejur de o curte pătrată, care prezintă în centrul ei o fântână: este un univers închis cu patru dimensiuni, fiind o evocare edenică.

Casa reprezintă un simbol feminin, cu sens de refugiu, de protecție, de sân matern. Dinspre casă pornim, înspre casă ne întoarcem, sacralitatea este totală. Omul vechilor noastre așezări vedea în casă, un obiect nu numai material ci și spiritual, nu numai de întreținere a vieții cotidiene ci și de promovare a unor valori spirituale tradiționale. Casa este o adevărată țesătură de legături spațiale; puternice rădăcini locale fac din casă un fel de obârșie și o formă determinantă pentru cele mai multe activități umane. Casa este nucleul vieții de familie, un punct central al activității gospodărești din care pornește drumul spre prosperitatea sau pauperitatea membrilor ce viețuiesc sub acoperișul ei. În acest sens, casa este generatoare de energii vitale, din care cauză a intrat și în numeroase expresii unde primește sensul de familie, viață: "a avut casă bună", "i-a spart casa", mirilor li se urează "casă de piatră". În orațiile de nuntă, casa ocupă un loc important în economia urărilor pronunțate.

Nu numai spațial, dar și temporal, casa și locul ei sunt îmbinate de un fond moral pe care lumea orășenească nu-l mai păstrează. Casa țărănească este în primul rând un loc bun generator în sensul material și spiritual. Locul acesta este văzut ca un loc cu calități, care îl fac să existe într-un fel propriu. Însușirile specifice ale casei și locului său, au o seamă de influențe asupra vieții omului, asupra condiției lui morale și materiale. Se observă că în general țăranul, în legătura lui strânsă cu casa și locul unde s-a născut și a trăit, manifestă o profundă întristare atunci când e nevoit să le părăsească; el caută să rămână cât mai mult timp în interiorul lor, primele influențe fiind de ordin sufletesc. Factorul cel mai important prin care se explică calitățile deosebite ale casei și ale locului este tradiția, este moștenirea părintească. Dacă locul este bun, rodnic și sănătos, acesta se pune pe seama înaintașilor care au trăit acolo și care i-au transmis o seamă de valori din care prezentul se alimentează.

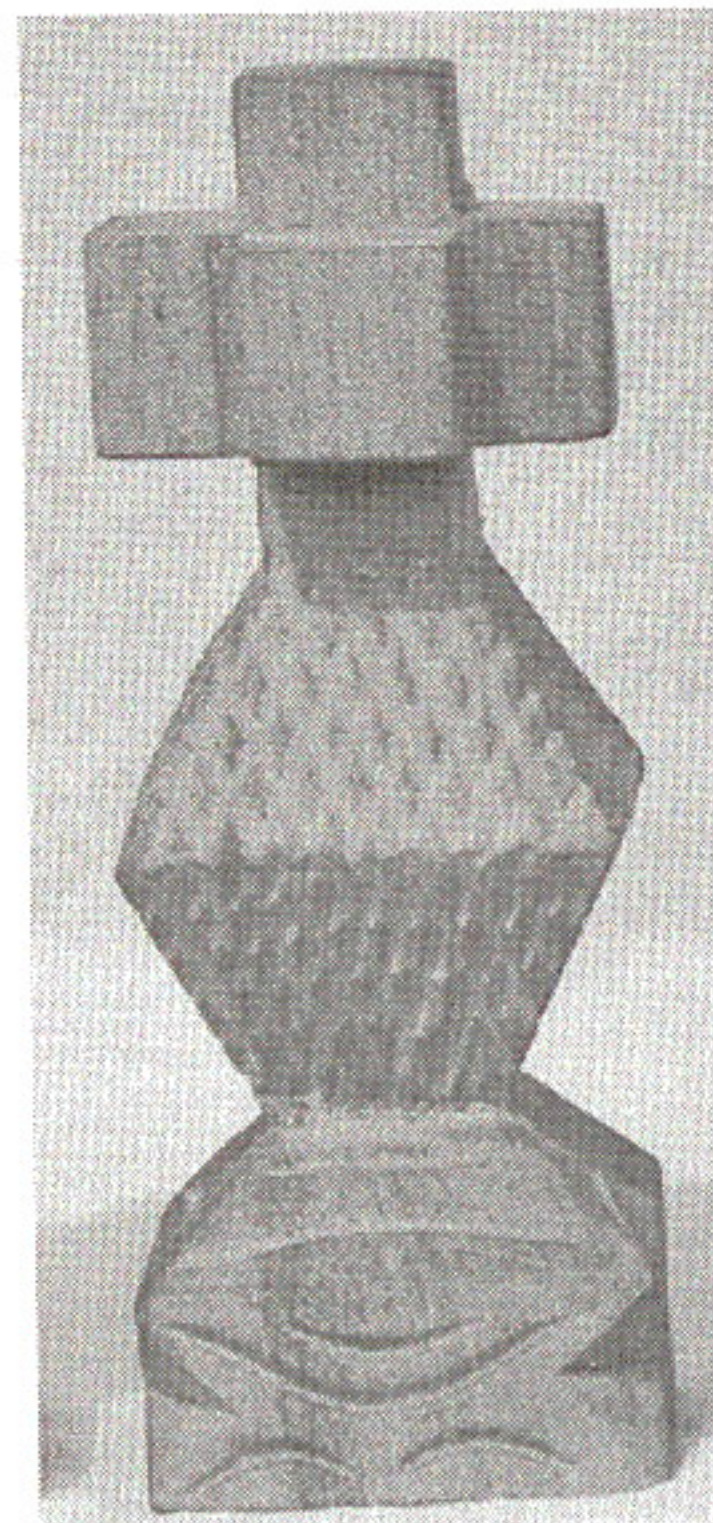
La românii din Maramureș casa părintească este moștenită de către fiul cel mic al familiei, iar fiului mare i se construiește o casă nouă sau i se oferă cel puțin un teren propice construirii uneia. La maghiari casa părintească este moștenită însă de fiul cel mai mare al familiei. Fiecare mutare este o rupere de trecut, reprezintă pierderea unui termen familial, de neam, așa cum fiecare mutare este firește o suferință de adaptare la o viață lipsită de rădăcini, de trecut. De aceea, mentalitatea generală a satului socotește o greșeală părăsirea moștenirii părintești. Pierderea funcționalității casei, implică neapărat, ca și în cazul dezbinării familiei, dezechilibrul în planul gândirii rurale. Astfel, casa părăsită sau în ruină devine spațiu "bântuit" de spirite malefice, loc al nefirescului și al dezordinii, supus tuturor relelor.

Întemeierea unei familii și a unei "case", deci a unui spațiu privat, reprezintă momentul declanșării curgerii timpului finit.

Dacă oprim un moment timpul casei îl identificăm cu cel al trăirii unei persoane, sesizăm un ciclu de viață asemuit frecvent în folclor cu cel al naturii: primăvară, vară, toamnă, iarnă. Cu alte cuvinte, copilăria, adolescența, maturitatea și senectutea unei persoane. Este timpul parcurs de un om, de un cuplu sau de o generație. Este un timp finit care se scurge

ADELINA DEMIAN
cls. a II-a

Nu răspunde nebunului după nebunia lui
Că vei ajunge și tu ca el.

3563 (81)

Eu ace(e)a strigătură
N-oi pune-o în a mea gură.
Pune-o-ai, dar n-ai știut,
Bată-te Dumnezeu, mut.

3564 (82)

Dac-aș ști că m-oi duce-n rai
Mi-aș face căruț cu cai.
Da' știu că-n rai nu m-oi duce,
Că mi-a plăcut gura dulce.

3565 (83)

Vai de mine, n-am drăguță,
Numa tri mititeluțe.
Dintre tri dracu le ști(')
Nora mamei care-o fi.
Una o(-)i da-o dracului,
Una o(-)i da-o tată-său,
Cu una m-oi lăsa eu.

84 (se repetă de la nr. 35)

3566 (85)

Voi cu-acele strigături
Nu-ți mai dormi noaptea-n
șuri,
Nici în poduri de grajduri.

3567 (86)

Pentru tine, pui iubit,
Nici az-noapte n-am dormit,
Tot la tine m-am gândit
Și la loc de întâlnit.

3568 (87)

Așa zice mândra mea
Că nu-i gură ca la ea,
Dar, zeu, este și mai dulce
Numa eu nu mă pot duce.

3569 (88)

Vai de mine, ce-i aceasta
Că mi-o spart boii fereastra,
Mi-o mâncat lupii nevasta.

3570 (89)

- Spune-mi, mândră, când să viu,
Devreme sau mai târziu?
- Vino, bade, orișicând
Că ție ți-oi face rând.

"Poporul", Foaie economică,
Budapesta, an X, 1903, nr. 14,
23 mart./5 apr., p. 221, nr. 15,
30 mart./12 apr., p. 237, nr. 19,
27 apr./10 mai, p. 300, nr. 20,
4/17 mai, p. 316-317, nr. 21,
11/24 mai, p. 332, nr. 22, 18/31
mai, p. 348, nr. 23, 25 mai/7
iun., p. 365, nr. 25, 8/21 iun., p.
397, nr. 26, 15/28 iun., p. 412,
nr. 28, 29 iun./12 iul., p. 444,
nr. 30, 13/26 iul., p. 477, nr. 32,
27 iul./9 aug., p. 509, nr. 33,
3/16 aug., p. 524, nr. 35, 17/30
aug., p. 557, nr. 38, 7/20 sept.,

între cele două borne –viața și moartea– și se desfășoară într-un spațiu finit: casă, sat, provincie, țară.

El se poate transcrie grafic printr-un cerc deschis prin naștere și închis prin moarte.

Timpului trăit de un cuplu îi corespunde un spațiu dat, spațiul familial, alcătuit din casă. Este un spațiu închis, o gospodărie în care un grup social își duce viața. Spațiul familial se poate figura printr-un cerc, reprezentând un organism ce se autoreglează și-și definește personalitatea în cadrul unei comunități. Ne putem imagina două cercuri: unul al locului și unul al timpului, dispuse pe două niveluri, cu axul referențial, casa.

Sucesiunea generațiilor în curgerea timpului, apoi nașterea, socotită frontieră între preexistență și existență definește timpul neamului, dar și al omului singular. El va parcurge drept sau înclinat existența îndreptându-se spre cea de-a doua frontieră, inevitabilă, moartea, granița între existență și postexistență. Este o cale firească dar este și concepția românului despre "lumea de dincolo" de unde vine, "lumea aceasta" în care trăiește, și "lumea de apoi", spre care se îndreaptă. Este o curgere permanentă desfășurată între "lumi" diferite, cunoscute și necunoscute, care poate fi reprezentată printr-o spirală. Este semnificația unui perpetuu început al mișcării continue, repetate, într-un spațiu și timp nemărginite.

Pragul sau trecerea dintr-o lume în alta este marcat prin acte rituale cu statut de normă. Secvențele fiecărui ceremonial respectă o ordine consacrată și obligatorie. Ele înfăptuiesc trecerea din lumea aceasta finită, în lumea cealaltă, infinită. În caz contrar, de neîndeplinire a trecerii, forțe malefice se vor întoarce după înmormântare împotriva familiei rămase aici. La naștere, dacă noul născut nu este primit după cuviință, el nu va avea noroc în viață, iar părinții săi vor pătimi din această cauză. Îndeplinirea întregului ceremonial este o îndatorire de familie; în acest mod familia își ajută noul născut sau decedatul să traverseze ușor frontierele și pragurile dintre cele două lumi.

Mentalul rural colectiv nu acceptă abaterea de la norma tradițională. În călătoria sa prin viață, omul își urmează calea. Fiecare are un destin, dar dincolo de predestinare, omul este obligat să-și ocrotească urmașii. Este drumul firesc prin care părinții își înzestreză copiii cu întreg bagajul informațional acumulat într-o viață, după care le transmit și toate proprietățile mobile și imobile.

Casa este și locul și timpul familiei, este adăpostul și locul de reunire a familiei, reprezintă coeziunea afectivă dar și pe cea a intereselor comune ale fiecărui membru al familiei.

Deci, casa este nu numai cea mai importantă construcție din cadrul unei gospodării, loc unde se desfășoară în timp cea mai mare parte a dramei vieții umane, nuntă, moarte, ea reprezintă de asemenea unitatea spirituală cea mai importantă, statut pe care i-l conferă calitatea sa de spațiu privat feminin.

Rolul cel mai important în viața economică și socială a familiei gospodărești din Maramureș îi revine bărbatului.

Dar, în viața amănunțită și caldă a familiei rolul central îi revine femeii, iar pentru acest rol ea se pregătește din fragedă tinerețe.

Copleșit în efortul său ritmic și monoton de a răzbi prin obstacolele dese și mari ale existenței sale, aflată adesea într-un echilibru marginal, țăranul știe că hărnicia, priceperea și știința omului, nu depind numai de el ci și de forțele nevăzute ale firii care "trebuiau câștigate" în favoarea lui tocmai prin vechile obiceiuri pe care le-au respectat strămoșii. Femeii îi revine sarcina – deloc ușoară – de a îmblânzi, de a atrage asupra gospodăriei, acțiunile benefice ale forțelor supranaturale și de a preveni acțiunea distructivă a forțelor răului. Ei îi revine misiunea să asigure în principal "statul cășii", casă înțeleasă în primul rând ca instituție. Ca orice instituție, casa are un statut de funcționare, format din coduri și legi nescrise dar obligatorii. De aceea, fata mare pe lângă faptul că trebuie să fie harnică și

**Nu iubi horinca mult
Că vei ajunge sărac.**

curată, nu uită de obiceiurile din bătrâni, pe care le practică în speranța unei căsătorii grabnice și reușite.

În noaptea de Bobotează casa devine o adevărată scenă pe care se desfășoară o serie de practici magice de aflare a ursitului, a "orândeii". Fetele fac un "cocuț" din nouă linguri de făină pe care îl frământă în saramură. Fură apoi un "resteu" de la jugul unui vecin, desfăcând cu acesta în două părți, de la apus la răsărit, focul de pe vatra cuptorului. "Cocuțul" se coace între cele două focuri. Fata care vrea să-și viseze ursitul trebuie să mănânce acest "cocuț" fără să mai bea apă până a doua zi. Tot în seara de Bobotează, fetele fac luminițe din ceară pe care le așează în blidute tot din ceară, punându-le apoi să plutească într-un vas cu apă. Luminițele reprezintă fete și flăcăi din sat; aprinse, aceste luminițe plutind în vasul cu apă se ciocnesc unele de altele. Dacă se atinge luminița ce reprezintă fata respectivă, cu o alta ce reprezintă un fecior oarecare, e semn că fata se va mărita cu acel flăcău. În cazul în care luminița nu se ciocnește, fata nu se va mărita în acel an.

Tot pentru a-și cunoaște ursitul, se iau de către fete, în seara de Bobotează patru farfurii. Sub prima se așează o monedă, sub a doua sare, sub a treia cărbune și sub a patra pâine de grâu. O fată legată la ochi fără a ști sub care farfurie se află aceste lucruri, ridică la întâmplare una din ele. Dacă a ridicat farfuria sub care se află moneda va avea bărbat frumos, dacă nimerește sarea – bărbatul va fi, rău, dacă o ridică pe cea sub care se află cărbunele – bărbatul va fi negru ca un țigan, iar dacă alege pâinea, bărbatul va fi bun ca pâinea caldă.

Fetele care vor să-și cunoască ursitul, începând din seara de Crăciun până în ziua de Anul Nou, pun din fiecare preparat culinar câte puțin într-o ulcică. În seara de Anul Nou înconjoară, dezbrăcate, casa de nouă ori; a noua oară uitându-se pe fereastră, îl văd pe cel adorat mâncând din ulcică. Dacă se întâmplă ca fetele să rămână nemăritate, trec de la aceste obiceiuri bătrânești inofensive, și pe care le îndeplinesc aproape în joacă, în momente de petrecere, la o serie de gesturi în care pun mai multă gravitate, la vrăji. Aceste fete își imaginează că "le-au fost legate cununile" de către alte fete sau femei, trecând astfel la practici de dezlegare.

O fată bătrână povestește că apelând la o vrăjitoare, aceasta i-a cerut fetei să taie o așchie din pragul casei. Din așchia descântată într-un vas cu apă a ieșit o broască țestoasă care se crede că a fost trimisă de către răufăcători să bântuie casa fetei. Fata a fost unsă cu miere descântată și stropită cu apă neînceptă, descântată, pentru a deveni dulce ca mierea și plăcută feciorilor.

Femeia căsătorită devine mai cu seamă obiectul atențiilor celor care știu să facă vrăji. Ea trebuie să fie tot timpul atentă știind cum să reacționeze în aceste situații. Trebuie să se ferească să nu-i taie cineva din păr, să nu-i fure ceva din casă sau să nu-i arunce ceva la casă.

Îți aruncă "farmece" cu păr din cap, unghii, piper, șerpi, broaște, apa în care a fost spălat mortul, pământ cules de pe șapte morminte, pene de pe găină sau porumbel, șopârle, oseminte. Din această cauză, femeile învață să se apere descântându-și singure sau apelând la "experte".

O familie de maghiari din satul Câmpulung la Tisa povestește că a fost nevoită să-și părăsească locuința din cauza farmecelor. Apa le-a fost otrăvită iar ferestrele se cutremurau în fiecare noapte.

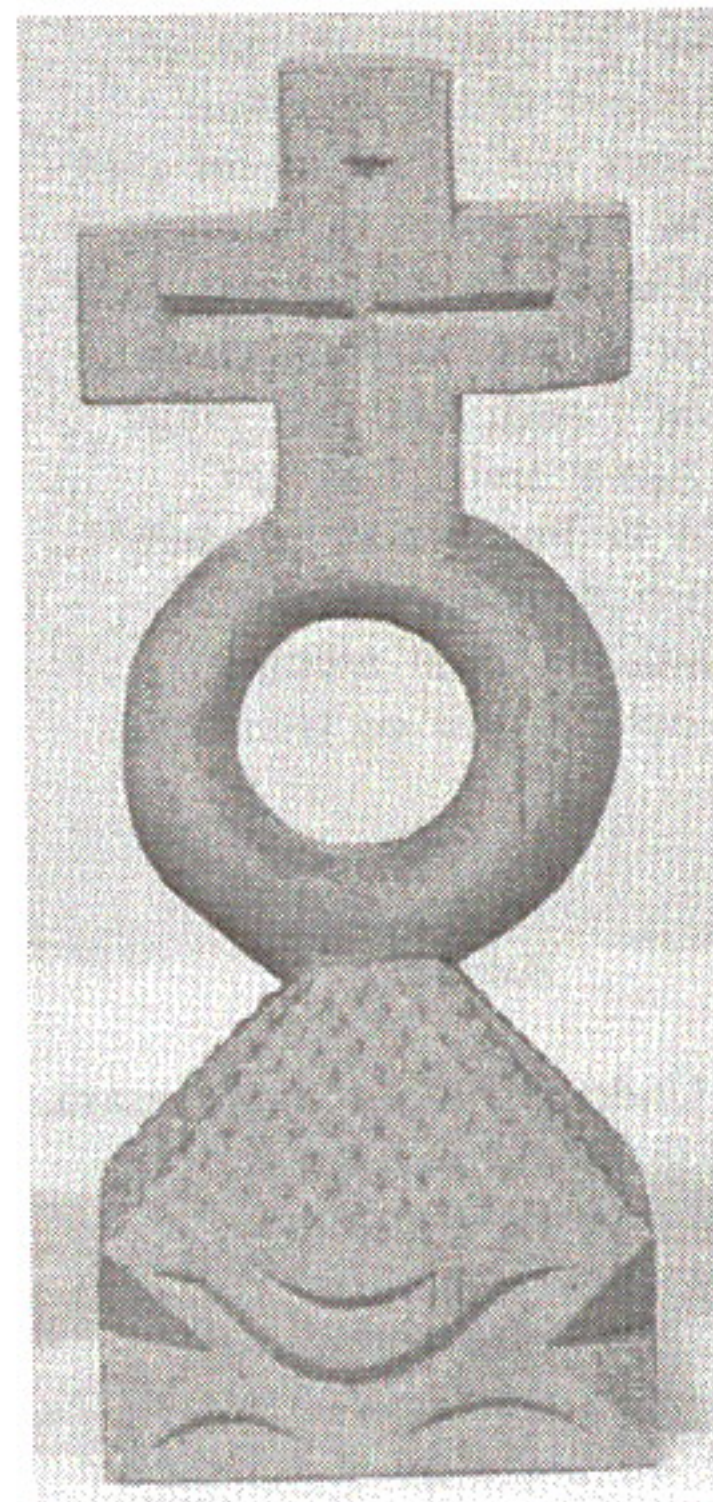
Maghiarii, în cazul în care nu găsesc femei descântătoare în satul lor, apelează la românele din satele vecine.

După practicarea acestor ritualuri inofensive și mai pe urmă a acelor primejdioase îi vine și fetei rândul să se mărite.

În această situație este interesant de observat un paralelism: așa cum familia fetei nu constituie o comunitate permanentă pentru ea, nici casa părintească nu este considerată un cămin etern. Textele rituale atât la români, cât și la maghiari sunt concludente în acest sens, ele vorbesc despre casa părintească a miresei ca de un timp încheiat, și despre casa mirelui ca de un timp inaugurat.

Unde mergi,
Acolo să rămâi.

p. 604, nr. 39, 14/27 sept., p. 621, nr. 40, 21 sept./4 oct., p. 637, nr. 44, 19 oct./1 nov., p. 701; an XI, 1904, nr. 1, 21 dec. 1903/3 ian. 1904, p. 13, nr. 4, 11/24 ian., p. 61.

Poezii populare din Maramureș

3571 (1)

Puiu cucului

Cântă puiu cucului
În vârșul muntelui,
D-așa cântă de duios
De pică frunzele jos,
Ș-așa cântă de cu jele
De stă apa-n loc, nu mere.
Da(°) mândra din grai graia:
- Taci, cucule, nu cânta
C-amu-o trecut vremea ta:
Până mi-am fost la părinți
Datu-ți-am voie să cânti,
Dar de când m-am străinat
Sunt sătulă de cântat.
Poate ști(°) cine-i cu minte
Că străinul nu-i părinte,
Că mila străinului
E ca umbra spinului
În postu Crăciunului,
Dar miluța
La măicuța
E ca umbra nucului
În postu Sân-Petrului.

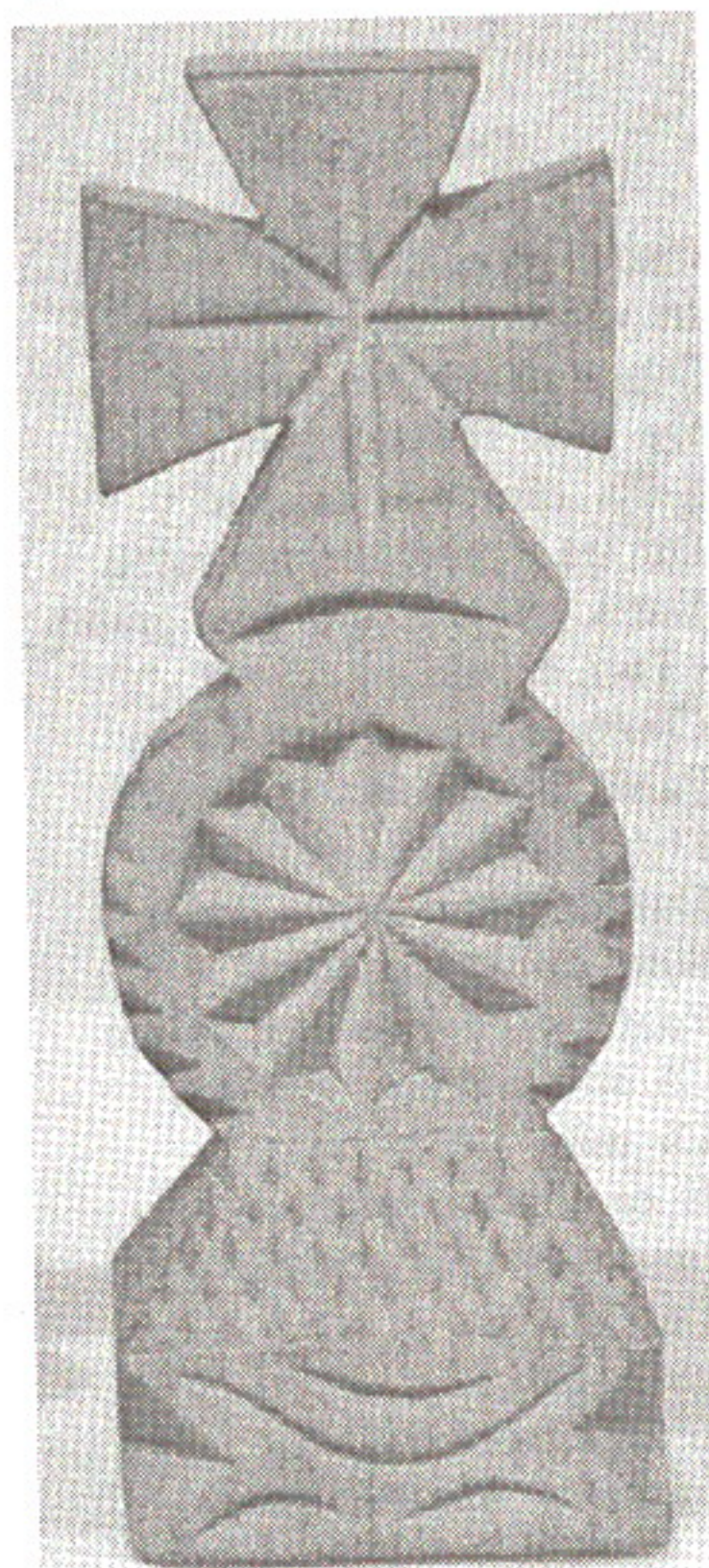

Pân-am fost la maica mea
Fost-am pui de rândunea,
Dragă la toată lumea:
De lucram, de nu lucram
Tot buna maicei eram...
De când i-s la maica lui
Nici i-s pasere, nici pui,
Nici i-s dragă nimănui.
Lucru din mână nu-mi pică -
Tot nu-s bună de nimică;
De-aș lucra noaptea la lună
Tot ar zice că nu-s bună...
Da(°) cucu din grai graia:
- Așa-ți trebe, fată rea,
Că la Paști m-ai întrebat
Să-ți dau ani de măritat
Și tu nu m-ai ascultat
S-aștepți anii ce ți-am dat.

3572 (2)

Blăstemul

- Unde-ai fost, tu, bade, -asară,
Iasă foc și iasă pară,
Să-ți ardă sprincenele
Să nu vezi cărările
Că eu, bade, te-am cătat
Pe la toată casa-n sat
Și de urmă nu ți-am dat;
Te-am cătat pe lângă vale,
Prin ocolu maicei tale
Și nu-ți putui da de cale;
Când venii azi dimineată
Te-aflai cu trei mândre-n brațe,

În momentul părăsirii casei are loc "iertăciunea" miresei, care semnifică trecerea în altă categorie socială și schimbarea casei.

La maghiari sinonimele casei miresei sunt lăcaș, cămin, cuib, sălaș iar atributele cele mai frecvente ale acesteia: liniștită, cinstită, onorată, fericită, părintească. Deci, o casă idealizată, dar terestră. În schimb, în creațiile de nuntă românești, aceeași casă este sacralizată, este mesianică, pețitorii ajung la ea pentru că sunt conduși de o stea cu cei trei crai de la răsărit.

Trebuie să ne referim și la un mod magic de legare a miresei de noua casă, de noua familie și colectivitate. Este o interdicție care poate fi interpretată drept o terapie psihică în perioada de trecere, folosind sintagmele "deja nu", "încă nu". Tânăra soție "deja nu" mai este membru deplin al fostei sale familii și "încă nu" este membru deplin al familiei soțului. La maghiari în perioada de acomodare, tânăra soție nu are voie să iasă din casă 3, 7 sau 8 zile ca să nu devină hoinară, să nu-și neglijeze și să nu-și înșele soțul, să fie o femeie credincioasă și o mamă bună. La români, tinerei soții îi este permis să iasă din casă, dar i se interzice a-și vizita casa părintească timp de trei zile pentru a nu se întoarce acolo, pentru a nu se despărți de soțul ei.

În contextul obiceiurilor legate de nuntă casa devine un mediu favorabil pentru actele magice și neprielnic pentru actele malefice, pentru farmece. Casa și curtea sunt considerate spații în care mirii sunt ocrotiți.

Rostul de seamă al femeii este să fie mamă. Copilul care se naște e privit sub perspectiva unui nou braț de muncă, necesar menținerii gospodăriei. De aceea, viața copilului și a mamei necesită o serie de rituri de apărare împotriva duhurilor rele sau a oamenilor care le-ar putea face rău.

Până la venirea morții, casa reprezintă centrul lumii. După moarte, ea devine simbol al "necuratului" și "pericolului". Acest fapt este determinat de prezența unui mort în casă.

Dacă mortul este legat de "necuratul" și spațiul de deasupra lui și de sub el se consideră "a lui" și "necurat".

Casa este inevitabil atinsă de influența morții.

Casa în care se află mortul este deosebită de celelalte case din sat, este un loc periculos care trebuie marcat prin diferite însemne cum ar fi agățarea unui prosop negru sau a unui batic negru la poarta casei. Casa în situația "moarte", în toată perioada de desfășurare a obiceiurilor funerare, rămâne și "spațiul celor vii" și devine într-adevăr "al lor" numai după îngroparea mortului. Până atunci oamenii trăiesc pe locul mortului, ceea ce impune un comportament deosebit. Timp de 40 de zile sau un an de la survenirea morții "căsașii" sunt nevoiți să adopte un nou comportament. Rudele mortului nu fac și nu primesc vizite, nu participă la sărbători și petreceri. Dintr-o casă îndoliată nu se împrumută nimic, nu se ia nimic, până la îngroparea mortului. Acestea au rol de apărare a norocului din casa respectivă și care este amenințat în perioada de trecere, când spațiul între lumi este "deschis". Spațiul rămâne nedeterminat și după înmormântare, în casă fiind loc și pentru cel mort. Poarta rămâne deschisă deoarece timp de 40 de zile - după credințele populare - mortul se întoarce acasă. De aceea "locul morții" rămâne centrul ritual principal în casă și locul unde se realizează contactul cu lumea cealaltă. După aceea, aceste funcții sunt preluate de "casa de veci".

Casa veche românească funcționa asemănător satului devălmaș, unde creșterea și descreșterea populației se realizau numai prin sporul natural, ca un sistem demografic închis, cu intrări și ieșiri ale sufletelor aparținătoare aceleiași spițe de neam: soseau prin naștere copiii, nepoții și strănepoții, plecau prin moarte moșii și strămoșii. Rațiunea de a exista a casei era hotărâtă de jocul venirii și plecării sufletelor. Rămasă pustie, prin stingerea spiței de neam, casa se transformă într-un cuib al spiritelor malefice, al nenorocirilor și strigoilor proveniți din foștii locuitori ai săi. În asemenea situații se consideră că locuința și-a încheiat menirea pentru care a fost construită și trebuie distrusă.

Dacă zici,
Aceea să faci.

Capătul drumului mitic care leagă "lumea de aici" cu "lumea de dincolo" și pe care se realizează acest du-te - vino al sufletelor, începe deci cu casa. În locul de unde plecau sufletele morților, moșilor și strămoșilor se întorceau sufletele nepoților și strănepoților din cer și atmosferă. Însă ambiguitatea privind locul veșnic de odihnă este evidentă; bătrânii vorbesc de iadul subteran pentru păcătoși și de raiul ceresc pentru credincioși.

În imperiul morții se găsește însăși izvorul morții.

Astfel, casa tradițională reprezintă un micromodel al lumii și în elementele sale cuprinde toate componentele verticale și orizontale ale cosmosului. Aceste elemente sunt de obicei "deschise" unul către celălalt în timpul acțiunilor rituale în casă, așa că e posibilă o trecere pe verticală în cele trei lumi ale gândirii mitologice. De aceea, casa poartă o semantică de limită, pentru că în ea se realizează trecerea de orice fel.

PAMFIL BILȚIU

Mesele țăranului maramureșean în tradiții, credințe și obiceiuri

În cultura noastră populară mesele țăranului sunt tratate în mod aparte, de-a lungul vremii, în jurul lor brodându-se un repertoriu impresionant de obiceiuri, datini, credințe de tot felul. O producție bogată a acestor tradiții țin de o anumită etichetă legată de mesele țăărănești, ceea ce ne dovedește că folclorul a constituit un mijloc de întronare și

statornicire a unor reguli sănătoase de comportament. Trebuie să subliniem că folclorul maramureșean este foarte bogat în astfel de tradiții legate de mesele țăărănești. În acord cu psihologia sa, țăranului din Maramureș i-a plăcut să mănânce bine și să bea bine, așa cum ne-o argumentează și cântecele populare. "Tăt pălincă și pălincă, / De gioi până duminică." "Așa zăc mândrele mele, / Ce-oi ave să beu cu ele". În orice împrejurare a vieții sale țăranului maramureșean îi place să mănânce pe săturate. De aici și proverbe de genul "Îi beteag de joi / Și-ar mânca cât doi". Îi beteag de moarte / Și mănâncă cât poate". Se crede că cine se chinuie să mănânce puțin și își trage de la gură face mare păcat. Belșugul în bucate este în accepția țăranului maramureșean un dar de Dumnezeu. "Când ai masa plină, acela-i dar de la Dumnezo". Această concepție ne este exprimată și de îndemnul făcut comensalilor "Luați și folosăți din ce-o dat Dumnezo". Zgârcenia la masă ne este și ea exprimată prin proverbe și zicători de genul "De la Ghio(rghe) a lui Văsoc nu îngrași mâtu cu firimituri de la masă". "La cine-i zgârcit la masă și cânele i-i hitioan". "După mâncarea zgârcitului nu faci bendeu" (burtă) etc. În tradiția maramureșeană cine mănâncă, dacă este sătul face păcat. Dacă cineva a mâncat prea mult se spune că-i umflat sau ghiftuit ca porcii cei grași sau o "mâncat de-ajunge cu dejitu". Când cineva vrea să refuze mâncarea rostește: "is sătul de-ajung cu

Felician Sateanu: Săpatul gropii pentru arminden, Cupșeni, 2005.

AURICA MARIA DAN
cls. a VIII-a

Ca să-ți dai seama că ești prost,
Trebuie să ai minte.

Te-ntrebai

Și te mustrai:

- Da(°) ce-s astea, mândru meu,
Uște-ți-se brațu tău!

- Caste-s trei mândre de-a mele,
Nu pot trăi fără ele!

- Bine faci, bădiță, bine,
Nu voiam să-ți fac rușine
Și pornii ca vai de mine.

D(a')-acum suntem numai noi,
Eu cu tine amândoi:

Dă-mi dară inelele -
Mănânce-te ferele

Că nu-ți poftesc nici un rău -
Numa fere până-n brâu,
Când vei gândi că ți-e bine
Ardă hainele pe tine

Cum arde năcazu-n mine,
Ardă cămeșuța ta

Cum arde inima mea,
Ardă pieptărașul tău

Cum arde sufletul meu!

3573 (3)

Drăguța vicleană

În fundul ogrăzii noastre
Mândru badea boii-și paște,
Pe șolduri poartă ciucuri,
De năcaz îl prind friguri.

Da(°) când boala-i fu mai grea
El din grai așa grăia:

- Ține, dragă, vinerile
Să mă lase frigurile!

Eu ținui Vinerea mare
Să-l scuture și mai tare.

3574 (4)

Drăguțul viclean

- Suflă vânt, căldura-i mare,
Bădișor, capu mă doare.
D-adă-mi, bade, -o cheschenea
Să mă leg la cap cu ea
Că doară nu m-a durea...

- Lele, hei, nu pot veni
Că-s pe vale cu boii
Și-ntâlnesc la alte case
Unde-s fete mai frumoase...

3575 (5)

Florile Izei

Câte flori pe Iza-n sus
Toate cu mândru le-am pus,
Dar când a fost la plivit
Eu cu mândru m-am sfădit
Și singură le-am plivit;
Iar când a fost la purtat
Cu mândru m-am împăcat
Și-mpreună le-am purtat.